

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

1880.

Kolozsvár, péntek, június 25

Tizedik évfolyam.

Előfizetési felhívás

„KELET” 1880. második félévi folyamára

A „Kelet” előfizetési ára:

Egész évre	16 frt.
Fél évre	8 „
Negyedévre	4 „
Egy óra helyben	1 „ 50 kr.

A LEFEGYVERKEZÉS.

II.

A hadsereg tovább fejlesztésének abban hagyását vagy a jelenlegi létszám leállítását csak olyan államoktól lehetséges méltányosan megvárni, a melyeknek nincs okuk megtámadtatástól félni, és a melyeknek más hatalmokkal szemben nem léteznek megoldásra váró függő kérdései, mert a míg ilyen állapotok és ilyen kérdések vannak, lehetetlen megakadályozni bármiféle kigondolható eszközzel sem, hogy mindenik az önfentartási ösztön mértékéhez képest ne iparkodjék hadseregét a fölé kitelhető módon erősíteni és fejleszteni. Az ilyen fenyegetett vagy támadásra készülő nemzet, ha a hadsereg létszámának leállítására kötelezte magát, akkor ágyuit fogja szaporítani vagy várakat erősíteni, tisztjeit képezni vagy ki tudni megmondani, a hadviselés ezer eszközének melyik ágára fordítaná a korhumánus törekvései által számára megkímélt kiadást. A kinek élete fenyegetve van, annak nincs hatalom, mely meghatározza, hogy mely eszközökkel védelmezze magát, s hogy ne merítse ki mindazon módokat, melyekkel életét biztosíthatja.

Fájdalom az európai viszonyok még mind nem öltöttek s talán sohasem öltöttek olyan alakulást, midőn az államoknak nincs okuk tartani megtámadtatástól és nincsenek igényeik, melyeknek érvényesítése nemzeti aspirációinak kielégítésén tárgyalt ne képezne.

Egy kis futólagos szemle könnyen világosságba helyezheti az egész európai helyzetet.

Ott van az első, például a megalázott, de mégis nemzeti öntudatában büszke Franciaország; mely hatalom volna az, mely kiolthatná népéből a „revanche” rögeszméjét, s ki volna képes megakadályozni abban a francziákat, hogy összes erejüket ne fordítsák hadseregük megérlelésére a „revanche” dicsőséges keresztül viteléhez? S ha e nemzetből a

A KELET TÁRCZÁJA.

Anya és leánya.

REGÉNY.

Írta:

Bentzon Th.

Negyedik rész.

XIV.

(Folytatás.)

„Május 12-ik.

Tegnap esett az eső; arra használtuk fel, hogy nem mehetvén ki a szabadba, bejártuk az egész házat. Desli elől ment nagy csomag kulcsesal kezében, s egyik szobát a másik után nyitogatta ki. Oly felfordultság, elhagyottság uralgott itt mindenütt, hogy szánalom nézni. Mondtam, hogy ki kell nyitni mindenütt ajtót, ablakot, hogy szabadon járja át a lég és világosság a szobákat. E körül nagyon érdekelt.

Egy ily, őseink által épített vén ház, mely több nemzedéken át volt a család birtokában, több nemű titkokat mesélhet el nekünk bizalmasan; érzi az ember, mint gyökeredik e házhoz, úgy tetszik, mintha azok szellemei, kik nincsenek többé, még most is védve és oltalmazva lebegnének körülünk.

Annyi bizonyos, hogy baráti szemek tekintenek le reám, e megkopott aranyozásu keretből, melyekben öreg nagyapám vagy jó indulatú ős rokonok mosolygó arcai láthatók: hajporozott fejű

bosszu képes deamoni érzelme kiirthatlan, miként lehetne megvárni Németországtól, hogy ő se készüljön erejétől kitelhetőleg a döntő napra? Vagy ha ezen nagy faktor nem is léteznék Németországra nézve, ott van az a nagy földnyelv, mely Muszkaországból Poroszországra ékel, meghagyva az utóbbinak a Visztula kezdetét és torkolatát, de kiszakítva a közepét. Nagy szálla ez a kerekdedségbe szerelmes Poroszország szemében már rég idő óta, s csak a kedvező alkalomtól függ, hogy a porosz e csorbát kicorrigálja. Miután azonban csak a francia és a német continens két majdnem legerősebb nemzete sem engedheti egymás lefegyverzését, jó formán dugába dőlnek tekintetű az egész eszme. De e kettőn kívül majd minden nemzetnek van még függőben levő kérdése. Tovább haladva, például Olaszország még mindig nemzeti létkérdésnek tekint a végleges számadást az osztrák kezekben levő olasz birtokok fellett Ausztriával, Dánia várva várja az alkalmat, hogy a rajta elkövetett méltatlanságokért valamely hatalmasabb állam szövetségében elégtételt vegyen, Norvégia a finn-kérdés megoldását missiójának tekint; Oroszország harcban áll önmagával, s ezenkívül féktelen hódítási vágyának a keleti kérdés soha ki nem fogyó táplálék. A keleti államok pedig csak most vannak forrásban, a megállapodásnak legkisebb jele sem mutatkozik közöttük és ha Európában épen semmi ok sem volna a „fegyveres békére” már magában ezek a keleti bogarak folytonos izgatottságban, s esetleg beavatkozásra készen tartják a keleti kérdés körül jobbra és balra csoportosuló hatalmakat.

Bármilyen egyszerűnek, könnyűnek és áldásosnak tessék is tehát a lefegyverkezés, Európa jelenlegi viszonyai között aligha lesz belőle valami. A hadi létszám leállítását talán még ideiglenesen kivethető volna, de melyik állam volna az, a mely arra kötelezné magát, hogy a hadászat semmiféle terén sem tesz javításokat s a létszám leállítását által megakadályozott összeget nem fordítja másnemű önvédelmi célokra. Ez már in principio illusorissá tenné az egész terv keresztülvitelét.

Európa, mint mindig, most is nagy nemzetközi problémák előtt áll, az egymás közötti versengés, az élet- és önfentartás küzdelme ép úgy nemzetekben, mint egyesek között örök és szakadatlan, melyet nem lehet határok közé szorítani. Az életre számító nemzetek mindig annyi erőt fognak kifejteni, a mennyire képes-

törvénytudók, rövid köpenyű apátok, a császárság korabeli erőteljes szépségek, hónaljig érő derékkal, homlokukon magas turbánnal. Ez arczképek, melyek elborítják a megpenészedett falakat, művészi tekintetben semmi belbecsessel nem bírnak: vidéki művészek festményei, minő a kis leány Georgette képe, — de hasonlónak kell lenniök az eredetikekhez, mert mindenik ugyanazon jelleggel bír. Kiváncsian tanulmányozom őket, ismeretséget kötök családommal, a szeretet kötelékével érzem őket hozzám fűződni. Ez otthon, mely hajdan az övék volt, ma már az enyém is.

Az otthon!... minő mindennek felett való boldogság rejlik e szobán, kivált, ha senki nem hiányzik belőle, ha minden hely be van ott töltve. Mióta Grangeban vagyok, úgy tetszik, mintha eddig vendéglőben laktam volna, csak úgy átmenőleg. Mily szívesen telepedném meg itt örökre, ha!...

Minden szobának itt megvan saját története, melyhez születési s halálzási emlékek vannak kötve; minden butordarab kézzel-kézzel szállt le az újabb nemzedékre, s ez által híven őriztetett, bár hogy egyik sem valami szép, de mit tesz az, ha valamennyi az örökség egy részét képezi... semmit el nem ad, el nem pusztít senki... Van itt egy zsidókamra, valóságos lomtár, melyben fel van halmozva minden nyuglomba helyezett tárgy: nagyanyám összetört fonókerekei, azon korból fennmaradva, midőn az úri hölgyek még fontak, követve a Berta királyné példáját, régi aczélmetszvényekkel meg-

ségitik terjed és az őket környező veszély követel. Ezen veszélyeket és aspirációkat kellene elfojtani a népekben, csak akkor következhetnék be a lefegyverkezések.

Alegutóbbi magyar delegáció elhatározta a magyartisztiskola felállítását. Az indítványt, melyet erre vonatkozólag Molnár Aladár tett, a hadügyi albizottság, nagy vita után, egy szavazattöbbséggel fogadta el, a plenum pedig majdnem vita nélkül tette magáévá.

A berlini konferencia.

A görög kérdés állása felől a Polit. Korrespondenznek illetékes és hitelt érdemlő oldalról azt írják, hogy a berlini értekezlet, a Brailas által annak idején Epirusra vonatkozólag javaslatba hozott határvonalat, mely Vunthronnál kezdődött és a Korfu szigetével szemben fekvő tengerpart magaslatait foglalná magába, nem fogadta el. Különösen Olaszország ellenzte ezt a vonalat. Helyette a Franciaország és Angolország által indítványozott határvonalnak egyhangulag történendő elfogadása remélhető. Ezen vonal keresztülvágja a zaborioni területet és a Kalamas torkolatánál végződik. A szakdelegáltak már június 19-é és 21-én tanácskoztak e javaslat fölött, s az erre vonatkozó tárgyalást a tegnapi ülésen folytatták.

A görög határ megállapításánál jelesen arról lesz szó, vajjon az északi hegylejtők a Kalamas és Szalamvira völgyének területéhez csatlakoznak-e, vagy a zabori terület felvai Törökországnál maradjanak, és mennyiben igényelheti Görögország a Korfu szigetével szemben fekvő tengerpartot, mely részt, hogy ezáltal a notalán bekövetkező helyi viszonyoknak eleje vésessék?

Az értekezlet tárgyai közé tudvalevőleg föl volt véve a határvonal megállapítására kiküldendő bizottság bizottsága is. Fölírt, hogy mindjárt, az értekezlet összehívása után erről elhallgatnak. Ennek az oka következő: Hohenlohe herceg többször alkudozott Sadihah beyvel a bizottság bizottsága tárgyalás. A porta kijelentette, hogy csak akkor vállaltat kezesseget a bizottság bizottságáért, ha az értekezlet által megállapított határ megfelel kívánságának. Ez esetben kész a bizottság bizottságáért kezeskedni. De ha az értekezlet határozata nem felel meg kívánságának, a bizottságot nem létezőnek tekintik s minden felelősséget elhárít magáról. Ezért határozta el az értekezlet, hogy egyelőre a bizottsági kérdéssel nem foglalkozik s a határt állapítja meg, mert attól függ Törökország magatartása.

Párisi diplomáciai körökben azt hiszik, hogy a konferencia június 28-ig elkészíti földadatának első felével, vagyis a görög-török határvonal meghatározását.

tömött nagy albumok, színezett üvegnekemük, finom porcellán asztali készülékek s nagy becsű mindenemű apróságok. Enkönyörgök atyámnak, hogy vegyük ismét használatba e tárgyakat, és ő megint csak azt ismétli: — A mint akarod édesem; — míg az öreg Desli nyugtalanodó s kissé rozszaló arczat őlt: hozzá nyulni ily szent ereklyékhez!... még, ha legalább meinyegzőre vagy keresztelőre készülnénk!...

Igyekszem megnyugtani őt: — Nagyon fogunk ügyelni mindenre, jó Deslim. A grangei háznak megvan a maga kékszakkal szobája is, hova tilos belépni!... Egy szoba az első emeleten, nem nyílt meg kérdezősködésemre, mint a többi, atyám előtte elhaladva, sietette lépteit, s Desli intett, hogy ne sűrössem tovább, de mindig a megtámadott titkos kulcsra vágyunk leginkább. Azóta tisztában vagyok e bezárt ajtóra nézve... Kikérdeztem iránta Deslit.

Miután sokáig habozott, ha feleljen-e, így szólt halkán, mintha e beszéddel kiadott parancsot segezt volna meg: — Ez mamájának szobája volt.

Elképzelheti ön, hogy nem volt nyugta tőlem, míg meg nem néztem e szobát... ezúttal egészen egyedül, mert nem akartam, hogy Desli is velem jöjjön.

— Oh! kedves szeretett anyám, úgy tetszett, mintha ismét felfalálnálak itt fiatalosoddal, bánattal, melyet nem tudok most még felfogni, és minden akkori gondolatiddal, melyeket te soha el nem mondhat sz nekem bizalmasan, és mindazon nagy szeretettel, melyet már akkor

oreticus megállapításával. Ezután a portával és Görögországgal azonos jegyzékben fogják tudatni a hatalmak az eredményt. Az athéni cabinet köszönettel fogja tudomásul venni a jegyzéket. Ez annál valószínűbb, minthogy a conferentia legliberalisabb módon iparkodik kielégíteni a görögök kívánságait. Az azonban várható, hogy Törökország többé-kevésbé tiltakozó magatartást fog elfoglalni a konferentia határozataival szemben. Ha konkrét alakban fog nyilatkozni ez az ellenkezés, akkor ismét össze fog ülni a conferentia, és pedig Franciaország kezdeményezésére, hogy tanácskozzék azon rendszabályok fölött, a melyek szükségesek a conferentia határozatainak végrehajtására.

Hogy az irányadó török lapok mint vélekednek a most folyamatban levő tárgyalásokról, erre nézve érdekes lesz megolvasni a „Vakit” következő sorait:

„Európa nagyon eszalatozik, ha azt hiszi, hogy a görög-kérdést Törökország nélkül szabályozhatja. Görögország nyílt hadikészületeket tesz. Ha Törökország is ugyanezt tenné, akkor ezért megrónák! Fordítsa Görögország inkább pénzerejét a határain levő haramia- és rablócsapatok elfojtására. Bármint határozzon is Európa a Keletről, annak jövőjét nem szabhatja meg. A „Kelet” jövője a mi kezünkben van, s mindenki beláthatja, hogy Európa nem teremthet semmi állandót és maradandót, ha ránk nincs tekintettel.”

Az osztrák miniszterválság.

Több felől jön a hír, hogy az osztrák koalíciós kormányban válság állott be. Horst, Korb, Streymayr, Kriegsauer kilépnek a kabinetből. Taaffe állítolag már tisztában is van a reconstitució iránt. Hogy kik fogják a kilépett minisztereket helyettesíteni, azt még nem tudhatni, csak egy látszik bizonyosnak, hogy Weisz v. Starkenfels lesz a pénzügyminiszter, a ki pedig a „jogi” párttól elpártolt s az alkotmányos párt konzervatív töredékéhez ment át.

Annak, hogy b. Kriegsauer pénzügyminiszter és Korb kereskedelmi miniszter kilépnek a kabinetből, igen pikáns történetkéje van. De előre kell bocsátanunk, hogy a pénzügyi- és kereskedelmi miniszterium közt már buzamos idő óta bizonyos feszültség volt, s bár e két miniszteriumnak a legfontosabb kérdésekben együttesen kell eljárniok, köztük jóformán ujjhúzásra került a dolog.

A kereskedelmi miniszteriumban igen tüzetes és állítólag nagyon alapos véleményt dolgoztak ki az adókérdésnek a vasuti politikával való összefüggéséről, s a déli vasutól követelhető compensációkról. S miután Korb az anyagot alaposan áttanulmányozta, azt a minisztertanács elé vitte.

A kereskedelmi miniszter egy formaszertől

érezte kis lánykád iránt. E jó atya valóban rossz férj lett volna-e? Ellent kelene-e állnom a vonzalomnak, mely őt szeretni készíttet?... Ily gondolatok közt álltam egy ideig határozatlanul, kezemet a kulcsom tartva, mely azután nagyon lassan fordult meg a zárban, nagyon belelén roszdásodva. Végre beléptem, kinyitottam a redőnyöket. Annyi bizonyos, hogy e kékes zölddel kárpitozott szoba távol állt attól, hogy azon lakás pazar fényére emlékeztessen, melyet anyám jelenleg bir Párisban, de beléptemkor nem ez öltött legelőbb szemembe, hanem a feltűnő, kimagyarázhatlan rendtelenség látása, egybehevonlva ama roppant kiért rend és csaknem fagyfálgó kimért-séggel, mely máshol mindenütt uralg e háznál.

A butorok szétszórva, félig elégetett papírdarabok itt, ott az asztalon egy megbarnult gyertyatartó állt, melybe a viaszgyertya egészen be volt égvé; öltönydarabok nyúltak szét a földön s pamlagon, egy kis kézi bőrönd félig betakarva, nyitva hevert egyik zugban. Hirteleni elűtázás nyoma volt látható mindenütt egész a kandalló párkányán feledett fél csipke kézelőig. Nem érintettek meg semmit, mióta az, ki e szobát lakta, elhagyta azt, hogy soha többé vissza ne térjen oda. Kezembe vettem a kis kézelőt s esőkkokkal halmoztam el; levettem magam egy karszékbe, mely kedves jó mamámnak szolgálhatott nyugvó helyül, letérdeltem imámszámolyára... Mindenütt nyomdokit kerestem...

Oh! anyám, ha reá tudnák venni,

Hirdetési díjak.

Egy négyazög ezetiméternyi tér ára 2 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fűlvesznek!

Bácsban: Oppelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus der Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallisch-gasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau. Budapest: Haasenstein és Vogler hirdetés közv. irodája. Goldberger A. hirdetések felvételi irodája Budapest Szervitátor 5. sz.

Nyitltéri ezikkék

garmond sora után 25 krajczár fizetendő.

vasuti programot adott elő, utalt a tengerészeti forgalom emelésére, s e szempontból kifejté javaslatát is, melyeket a déli vasutnak tenni szándékozik.

Ekkor felállott ellenfele Kriegsauer báró, s meglepetésének adott kifejezést a felett, hogy a minisztertanács előtt azzal a követeléssel állnak elő, hogy adassék alkudozásokra felhatalmazás, melyeknek tárgyról ő, a pénzügyminiszter, most hall először.

A kereskedelmi miniszter elamult e beszéden s azt felelte, hogy fel nem foghatja, miként állíthatja kollegája, hogy először hall valamit ezen rendkívül fontos kérdésről, miután a hivatalos ügyiratok egész özöne váltottott a pénzügyi és kereskedelmi miniszterium közt, s a tárgy többszörös tanácskozásnak és fejtegetésnek képezte tárgyát.

A pénzügyminiszter azonban ezen ellenvetés dacára is megmaradt kifogása és ellenzése mellett, újra kijelenté, hogy előtte hall valamit ezen idegen, s hogy ő előzetes megvizsgálás nélkül a kereskedelmi miniszter indítványát nem fogadhatja el. Ekkor a minisztertanácsban rendkívül élénk, s a legmozgalmasabb parlamenti scénaakra emlékeztető intermezzo adta magát elő.

Korb báró ugyanis tárczájából elővett két ügyiratot. Az egyik déli vasut adótorozásának az átlagos utolsó három évi jövedelem alapján való kiszámítása volt, a másik szintén e társulatnak egy kérvényét tárgyalta az adómentességről, s mindkettő báró Kriegsauer aláírásával volt ellátva.

Ezen drastikus bizonyíték hatását alig lehet birni; mindenki fel volt indulva. Nyugodt egyedül Kriegsauer maradt. Azt felelte, hogy nem olvashat el mindent, a mit letisztázva aláírás végett hozzá hoznak; ő a kérdést ennek dacára sem ismeri, most hallja először a déli vasut ezen követelését s tehát a kívánt felhatalmazást a maga részéről nem adhatja meg; Korb báró nehezen lektüzdött felindulással válaszolt. Miután a pénzügyi igazgatók főnöke — ez volt válságának értelme — mind a két ressortot érintő kérdésekben ügyiratokat ír alá, melyeket el nem olvasott; miután kérdéseket, melyek a vasuti politikára nézve oly döntők még létezőknek sem ismer, belátja a kereskedelmi miniszter, hogy eredménydus mlködésre hiányzik számára, a talaj és már a minisztertanácsban be kell jelenítenie, hogy elbocsátással azonnal be fogja nyújtani.

Gambetta beszéde.

Gambettának az amnestia érdekében a kamarában tartott beszéde, minden pártban nagy hatást keltett.

Gambetta azon kijelentéssel kezdí beszédét, hogy kötelességének engemeskedik, midőn a vitában részt vesz. Az amnestia nem egyesek

hogy visszatérj ide, hogy itt maradj velünk?... E szerencsétlen ember, kit a betegség és korai vénülés földre sujtottak, csakis szánalom érzését kelthetné már fel benned... Mellette és melletted leányod semmit, hallod, épen semmit nem óhajtna többé, még azt sem, mit régebben boldogsága kiegészítőjének vélt, s bánkodva vesztett el...

Vajjon lehetlen volna-e az?... Felelj erre, kérlek, esdeklem...

Gondold meg, hogy itt vagyok, szívetemet megosztva, szétszakítva anyám közt, kitől nem tudok megvárni, s atyám közt, ki meghal, ha elhagynom őt!

De, fájdalom! nem anyámnak irok most, hanem önnek, kedves barátom... Nem értethetné ön meg vele azt, mit nekem nem szabad elmondanom neki? Nehány nap óta, nem tudván jelezni neki innét való elutazásomat, levél helyett minden reggel kis mezei virágcsokrot küldök számára pár gyöngéd szó kíséretében. Minden reggel a virág egy újabb terméke jelenik meg az erdőben; a téli zöldet felváltotta a gyöngyvirág, s az ercisok finom illata szállong felém a mohával fedett hegyoldalról. A legszebbeket választom ki számára, de ki tudja? talán azok látása, illata visszavezetvén azon helyhez, melyet gyűlöl, csak szomorú emlékeket, megmérgezett emlékeket kelt fel benne. Mint vak haladok tova a göröngyös, sziklás úton... Anyám nem válaszol leveleimre... Ide nem is válaszolhat, s a mit pedig ön ír, ritka nagyon rövid levélkéiben, nem elégíthet ki. Nem, nem elégít ki, csak annyit tudni

műve, a kormány szükségesnek tartja nem azért, hogy egy ember véleményének, hanem a többség kívánatainak feleljen meg. (Tetszés.)

Nem állék — ugymond — magasabban a kormány felett, mint Cassagnac, de megálom helyemet. A kamara többségének bizalma emelt e helyre. A mikor ily jelentékeny állami rendszabályt akarnak foganatba venni, közönyösség és önzés lenna, ha nem vállalná magára a felelősségnek át megillető részét. Ha tegnapi választásnak még nyomósabb jellege lett volna is, még sem volna szabad ennek az amnesztiát megátolni. A polgárháború fölött folyt ellentétes és ezimikus rekriminációkat csak a tökéletes amnesztia szüntetheti meg. — A suffrage universel országban van egy pillanat, melyben fátolt kell vetni minden elkövetett kihágásra és gonoszagra. (Helyeslés.)

Azt vetik a kormány szemére, hogy a gyöngeség, a kapitulaeioi kormánya. Nem látják, hogy ez inkább a koncentracioi politikája? Ki nem fogja föl, hogy e rendszabálynak még a választások előtt kellett bekövetkeznie? És miért? (A jobboldalhoz fordulva) hogy önöket megakadályozza az amnesztia kizsákmányolásában. (Tartós, zajos helyeslés.) Kéri a mérsékelt baloldalt, a mely iránt a köztársaságnak hálásnak kell lennie, mivel „együttesen segít megalkotni a köztársaságot,“ hogy támogassa e kérdésben a kormányt. Ne hasonljunk meg az engesztelés, a bocsánat kérdésében. (Zajos, hosszsan tartó helyeslés.)

Tiszteletre válik a kormánynak, blszko lehet rá, hogy a kompromittált franeziákat vissza adja szülöföldjüknök. — Ö nem ismer, folytatja tovább, a képviselők közt olyant, ki az engesztelhetlenség politikájának képviselője volna. Tudja hogy az ország nem lelkesül az amnesztiáért, de fáradt már attól, hogy napról-napra az amnesztia harozát és annak óhajátál hallja. Mikor szabadtatok meg, kiáltja az ország, a polgárháború rongyától, melyet magam után kell cizpelem? (Élénk helyeslés.)

Biztosítja az országot, hogy Europa nem ijed meg az amnesztiától, mert Franeziaország, a demokraczia kormánya védál a demagógia ellen. Ö kezökedik ezért, mint a népképviselője, személyos jellemével. Triquet választását ama nővéreknek mondja, melynek kezéből a fegyvert ki kell ragadni. De ez nem lehet fegyver az amnesztia ellen. Beszédét mégogysszer az amnesztia szükségének hangoztatásával s következő felkiáltással végzi: Csak egy Franeziaország van! Csak egy köztársaság! (Háromszoros zajos éljenezés, a karzaton nagy mozgalom.)

Freyeinet beszéde.

Azon egyetlen törvényezikk indokolását, mely az általános amnesztia érdekében tett javaslatot jogerőre fogja emelni, Freyeinet a következő beszédben adta elő:

„Uraim! azon szavak után, melyeket a kormány a képviselő kamara előtt f. évi február 13-án mondott, az amnesztia érdekében igen nevezotes változás adta elő magát a közvéleményben. Ezen áramlat sokkal robusosabban következett be, mintsem azt előre sejtettük és több események által siettetve lön.

„A párisi lakosság rendithetlen higgadsága a lázító izgatásokkal szemben, a lyoni választás, mely a törvényesség diadala (tapok a balon és középén), végre július 14-nek közeledő rőla, hogy egészesnek látszik, hogy soha sem panaszkodik. Az ember oly igen szenvedhet, a nélkül, hogy panasz-koldjék!... Érzem, hogy ö szenved!“

(Folyt. köv.)

Gr. Széchenyi István naplőiból.

A közpserősség nem egyéb, mint hiánya akár isteni akár ördögi erőnek, tehát: gyöngeség és ür. Jóban megbocsáthatatlan; rosiban nevetséges. — Azért én csakis a biztos jó emkert szeretem, a ki nem véletlenül vagy alkalom hiánya miatt maradt meg jónak.

A mily ritkák azon perezek, melyek egyszerre átalakítják az embert, mégis minden embernek adatnak oly forduló pontok, a melyektől kezdve egészen új életet kezdhetne, s főleg jobb irányban indulhatna, mert hisz a mindenségben a jó mégis sokkal hatalmasabb a rosszán. Ezeket a pillanatokát én az újjászületés pillanatainak nevezem. Ugyanezt észleljük oly nemzetek életében is, melyek még emelkedésre képesek!

Világosan érzem azt, hogy ha egyszer az ember önmagán oly dicső győzelmet vehet, miszerint minden földi salaktól felszabadíthatja magát, úgy már itt magasabb, láthatatlan lényekkel képhet összeköttetésbe, s végre egy magasabb, minden emberi viszontagsággal daczoló boldogságnak lehet részesévé.

Az önmagába való elmélyedés az, a mi

se (új tapso!) a szívekben a bizalom érzetét és a kiengesztelődés szükségét keltette.

Egy okos kormány kötelessége abból áll, hogy ne álljon ellent rendszeresen e közvélemény ily nyilváníásainak (helyes, helyes!) de figyeljen azokra és engedjen azoknak, ha az ország érdekei ez által nem szenvednek (taps).

„Ez jelenleg az eset. Meggyőződésünk szerint, az amnesztiát ki lehet mondannunk a nélkül, hogy ez a társadalomra nézve, veszélyes legyen. Azon emberek, kiket szülöföldükre engedünk visszatérni, kevésbé veszedelmeseek belőlől, mint kívülről (helyes, helyes!) és mennél közelebb lesznek ök, annál kevesebb fontosságot fognak nekik tulajdonítani. Egyébiránt a kormány elég erős, hogy féken tartson minden izgatási merényletet, bár mely oldalról jöjjön is az. (Élénk tapsok.)

„Nem kell attól tartani, hogy ezen rendszabály félre fogja magyarázni. Nézeteink ismereteseek. Soha sem fogunk egyezkedésre lépni a rendbontással. Soha sem fogjuk jóváhagyni azon bűnöket, melyek minden lelkiismerettel bíró embert felbőszítettek, melyeknek iszonyúsága csak azon borzasztó körülményekből magyarázható, melyek azokat előidézték, (helyes, helyes!) Nem az önök igazságszeretetéhez, hanem kegyelméhez fordulunk.

Együttal hivatkozunk magasabb tekintetekre, melyek bizonyos órákban politikai gyűléseknek rendkiívüli jellegű határozatokat behoztatást teszik kötelességgé. Midőn szemünköt behunyjuk nagy számú gyalázatoságok elkövetésénél, önök től mindnyájok számára, minden kivétel nélkül, kérjük a bocsánatot és a feledést (taps). Tíz év lefolyta után, arra kérjük önöket, hogy fejezzék be művöket, melyet már három negyednyire bevégeztek és melyet véghetelenségig nem lehet elhalasztani. (Helyes, helyes!)

Az önök beleegyezése, ezt jól jndjuk, ránk nagy kötelességeket fog róni. Az önök bizalma viszonzásául önöknek kétszeresen felelősök vagyunk a közbeke fentartásáért. Nem fogjuk kötelességeinket feledni. Bátorságunk a mi nagy feladatunk magas színvonalán áll és kezünkben a hatalom bántatlanul és tisztelve fog maradni (tapsok.)

Reméljük uraim, hogy önök nézeteinkhez fognak járulni és elfogadják azon törvényjavaslatot, melyet szerencsénk van önöknek betervejesztetni.

A törvényjavaslat a következő: Egyetlen ezikk. — Az amnesztia valamennyi az 1870—1871. év felkelése alatt elkövetett bűnökért és vétségekért elítélteknek megadatik, valamint valamennyi politikai bűnökért és vétségekért, nem különben saját vétségekért elítélteknek is, mely bűnök és vétségek 1880. évi június 19-dikéig elkövetettek.

Jules Grévy.

A köztársaság elnöke.

(Élénk és tartós taps a baloldalon és középén.)

1880. évi XXXII. törvényezikk a szamosvölgyi 2-od rendű vasut kiépítéséről tárgyában.

(Szentestést nyert 1880. évi jún. hó 13-án. Ki-hirdetett az országgyűllis mindkét házában 1880. évi jún. hó 14-én.

(Folytatás.)

d) Állomások.

Az állomások száma, ide nem értve apahidai és decsi végállomásokat, kettőnél kevesebb ember lelkének az önállóság legmagasb fokát szerzi meg.

A jó örökké tart; a gonosz mulandó. S mégis vannak a kik az ördögöt örök állítnak képzelik; az örökkévalóság csak Istent illeti meg, s azokat, a kik fokokként tökéletesítik magokat.

Minden lángész mindenható a maga nyelven; minden szív mindenható a maga hitében.

Boldog jövő nemzedékek! A ti nagyobb és általános ismereteitek fiteket tolleránsabbá, szelidebbé, erényesbbé s így boldogabbá fognak teüni, mint mi vagyunk. Fogadjátok szívesen ezt az üdvözlöt a ti ös elődeitek egyikétől, kit a mindenható Isten annyi belátással s oly tiszta ésszel ajándékozott meg, — legyen neki örök hála ezért! — hogy már az 1825. évből oly szavakat intézhettek hozzátok a melyekért, ha jól el nem rejti magában, már régen, vagy mint ábrándozót vagy mint esalót, bezárták volna.

Spanyolország szomoru képét nyújtja egy nemzetnek, mely ösi szokásainál s elöteleinél makacsul megmaradva, — az alatt, míg mellett a többiek mind előre haladtak, hátra maradt.

Paraszt. Ugy látom, a töltés nem fogja az árvízét feltartóztatni, mindenütt meg van már szaggatva stb.

Államférfi. Ez egy veszedelmes, rossz ember, be kell csukni.

sebb nem lehet, ezen föll az engedélyesnek jogában áll ezen állomások közt, a szükséglet szerint, s önként érthetőleg a kormány engedélye mellett, állomásokat megálló helyeket és kitérőket létesíteni.

Apahidán az engedélyes a m. kir. államvasutakkal közös pályaudvart bírhat, önként értetvén, hogy ha e közös használat folytán, melynek feltételei az engedélyes és a m. kir. államvasutak igazgatósága közt a kormány helybenhagyása mellett külön szerződésben állapítandók meg, a m. kir. államvasutak jelenlegi pályaudvarának kibővítése válik szükségessé, az e célra szükséges létesítmények költségei kizárólag engedélyes terhet képezik. Egyébiránt, ha a pálya építési vagy üzleti viszonyai úgy kívánnák, engedélyes Apahidán külön pályaudvart is létesíthet.

Az állomások, valamint a kitérők helyeinek és kiterjedésének meghatározása az engedélyes javaslatához képest a kormányt illeti.

Az állomások azonban úgy helyezendők el, hogy szükség esetén megnagyobbíthatók legyenek.

e) Üzleteszközök.

Az üzleteszközöket a jelen engedélyokmány 2. §-ban érintett ideiglenes vasuti üzletrend 21. és 22. §-ában előszabott határozományok fentartása mellett az engedélyes maga választhatja. A mozdony- és teherkocsi-teigely legnagyobb megterhelése 8.00 kilogrammra határozatik.

Kétfoglyú mozdonyok alkalmazása megengedtetik.

A beszerzendő üzleteszközök mennyiségére nézve az engedélyes egyelőre csak a kezdetben várható forgalom nagyságának arányában tartozik intézkedni, köteles azonban ezeket a forgalom emelkedéséhez képest időközönként szaporítani.

Azon esetben, ha a kapcsolatban levő m. kir. államvasutak igazgatóságával oly egyezség kötöttetnek, melynek következtében az illető igazgatóság venné át az engedélyezett pálya üzletét, azt részben vagy egészen a szükséges üzleteszközökkel ellátni, az engedélyes jogosítva lesz a forgalmi eszközök beszerzését részben vagy egészen mellőzni, a forgalmi eszközökre előirányzott összegből ez esetben rendelkezésre maradó összeg azonban, mint tartalék-alap, az üzlet javára lesz kezelendő. Ezen tartalék-alapot, melyre nézve az áthárolási jog fentartatik, engedélyes csak a kormány engedélye mellett használhatja fel más célokra.

6. §.

Mihelyt a forgalom a jelenleg engedélyezett vonalon annyira növekednek, hogy az éjjeli szolgálat berendezése kívánatosnak vagy szükségesnek mutatkozik, az engedélyes köteles lesz a felvételi helyiségek, jelzés, pályafelügyelet s egyáltalán minden más, a rendszeres üzlet fentartása céljából szükséges intézkedésekre nézve, a pályát az e részben jelenleg érvényben álló szabályok és utasítások vagy a kormány által e részben később kibocsátandó szabályoknak megfelelőleg kiegyeztetni s berendezni, s a kormány részéről teendő e részbeni intézkedéseket, saját költségén foganatosítani.

E kötelezettség teljesítése azonban csak az engedélytartam első 70 éve alatt követelhető, a hátralévő engedélytartam alatt ellenben a pálya ily módon átalakítása csak a kormány s

Mind azt mondják: Magyarország meg van már halva. Keserves ezt a testet feldörzsölni. De nem egyhamar fogok felhagyni vele!

Fiumébe, a magyar kikötőbe jő az angol Mr. Smith. Nem beszél csak angolul. Tanácsolják neki, hogy üzlete (a papirgyár) érdekében tanulja meg az ország nyelvét. „De melyiket?“ kérdi az, „mert három van: német, horvát és olasz!“

Mi a hazafiság? A szülöföld iránti szeretet, úgy mint a vallásosság semmi egyéb mint a lény iránti szeretetünk.

A török földi igazi élvezet. Il faut l'esprit de la nation pour cela. Rendszeresen, pendant-riával kell azt élvezni, az ügyet igen fontosnak, komolyan venni. Nahuk ezt csak felületesen tennék mint annyi mást. Csak ott mennek a dolgok jól, a hol pl. a szabó, a szappanos, a czukrász stb. mind meg van győződve arról, hogy az ő mesterségétől s üzletétől függ az állam boldogsága!

Lenyesik szárnyamat, lábamon járok; levagják lábaimat. kezemen fogok járni; kiszakítják kezeimet, hason fogok mászni. Csak használhassak. (1832.)

Azt hiszik a pénz teszi az angolt azzá, a mi. Nos, vegyék el a pénzt az angoltól, de hagyjátok meg értelmiségét; s viszont adjatok pénzt a magyaroknak, de hagyjátok meg ostobaságában: minden a régiben fog maradni.

engedélyes közt e részben kötendő egyezmény alapján eszközölhető.

Különbben köteles engedélyes a forgalmi eszközöket, sineket és egyéb az építésnél használandó anyagokat a belföldön beszerezni be, s azoknak külföldről leendő behozatálát a kormány csak az esetben fogja megengedni, ha engedélyes kimutatja, hogy azok a belföldön hasonló feltételek alatt be nem szerezhetők.

(Folyt. köv.)

TANÜGY.

Tanügyi jelentés Fogarasmegye f. évi aprilis és május havi tanügyi állapotáról.

Előterjesztett 1880. június 7-én Fogarasmegye Tkts közigazgatási bizottságának.

(Folytatás.)

9. April 23-án meglátogattam az ó-sinkai 3 tanítóval bíró g. kath. iskolát, melyben a tantárgyak módszertanilag kezeltetnek, de az iskola-épületek annyira szűkek, hogy egy új iskola építésére felhívtam a t. vicarius ur figyelmét. Papp János ottani vezértanítónak 1878—9 tanévről 47 frt a f. 1879—80 évről pedig 113 frt s így összesen 160 frt fizetése. Van szerencsém a t. közg. bizottságot felkérni, miszerint ezen hátralék felbajtása iránt mai ülésből a t. szolgabíró urat utasítsa.

10. Aprilból 23-án d. u. meglátogattam az ó-hábai három tanítóval bíró határrégi elemi népiskolát, melyet bel- és külszervezetére nézve, egyaránt kellő rendben találtam.

11. Apr. 24-én d. u. meglátogattam a perzsányi egy tanítóval bíró g. keleti népiskolát, melyet bel- és külszervezetére egyaránt rosznak találtam, a tanító képesetlen, a 40 tanköteles közül csakis 15 volt iskolában, az épület aláslyedt, padozata rosz, kemence rosz, kertje nines. Ezen iskola átalakítására felhívtam t. Popescu Péter gr. kel. esperes ur figyelmét.

Aprilból 26-tól májusból 10-ig Krassó megyében 26 községi magyar tanító zárvizsgálatait személyesen vettem s ezek befejezése után:

Május 21-én d. e. 7—8—9-ig.

12. Meglátogattam a bethloni két tanítóval bíró g. kel. népiskolát, melynek bel- és külszervezete, valamint a tantárgyakbani előhaladás elégséges. Helyisége emeletes diszes új épület.

13. Apr. 21-én d. e. 10—12-ig meglátogattam a vojai 3 tanítóval bíró határrégi iskolát. Helyisége diszes emeletes épület, udvara tágas, kertje gondozott. A tantárgyakbani előhaladás az I-ös és II-ik osztályban elég, a III-ikban kitűnő, a testgyakorlat, az egész eddig látott iskolákat hasonlíthatatlanul felülmúlja, még az állami iskolákat sem veszem ki. A testgyakorlatot Pandrea vezértanító tanítja. A szalma-kalapfonás sikerrel tanítatik.

15. Május 21-én d. u. 3—5-ig

meglátogattam az alsószombatfalvi g. keleti egy tanítóval bíró elemi népiskolát, melynek épülete új és megfelelő, de Bucur Galbincean tanító képesetlen, írás-olvasás, kevés számtan és egyházi éneken kívül egyebet nem is tanít, ezeket is felette gyarlón, fizetése 60 frt, a milyen a fizetés, olyan a tanító, s a milyen a tanító, olyan az iskola is. Udvar, tornater nines, faiskolája tűrhető, levén benne 10 drb oltvány és 100 drb vadesemete.

Május 22-én 7—11-ig.

16. Meglátogattam az alsóvisti három tanítóval bíró határrévidi elemi népiskolát, melynek mult 1879-ben bevégezett új emeletes épülete van, az osztályok kellőleg felszerelve, a faiskola kellő rendben. A tantárgyakbani előhaladás általán: jó.

17. Május 22-én d. u.

Meglátogattam az ucsai egy tanítóval bíró gr. keleti elemi népiskolát, épülete új, de iskolai butorokkal és tanszerekkel a leggyarlóbban van felszerelve, faiskolája, árnyékszéke nines, a tanító lakása fedél alá van véve, de nines bevégezve. Tanító fizetése 75 frt, a tanító képesetlen. Ezen hiányokra felhívtam az esperes ur figyelmét.

Május 23-án d. e.

18. Meglátogattam a felsőporumbáki üveggyártelepi egy tanítóval bíró állami elemi népiskolát, melyben a tantárgyakbani előhaladást jelesnek mondhatom, tanszerekkel kellőleg fel van szerelve, de az épület u. m. tanterem s egy oldalszobából álló tanítói lak szerfelett gyarlók.

Május 23-án d. u. 3—6-ig.

Közvizsgálaton voltam az alsóporumbáki g. keleti egy tanítóval bíró elemi népiskolánál. A g. kath. és g. keleti iskola egy-egy tanítóval és 1875-ben készült új emeletes diszes épületben van az emeleten elhelyezve. A vizsgálat eredménye az anyanyelvől, írás-olvasásból elégséges volt, de egyebekből igen kevés Joane Toader tanító képesetlen, tanszer egy földgömb s egy térkép egyéb semmi, feke-

te táblája alig nagyobb egy iv papírnál. Ezen hiányok pótlására felhívtam a t. vicarius ur figyelmét.

Május 24-én d. e. 8—10-ig.

19. Meglátogattam az alsóporumbáki g. keleti, egy tanítóval bíró elemi népiskolát. Tanterméről fennebb már szóltam, de a tanszerekkel ez is hiányos van felszerelve. Ezen iskolában a fegyelem és figyelem, továbbá a térkép-készítés módszere igen jó.

Május 24-én d. u. 2—3.

20. Meglátogattam a szkorei egy tanítóval bíró határrégi elemi vegyes népiskolát, melynek küll- és belszervezete egyaránt kitűnő.

Ugyanekkor d. u. 3—4 között

21. A szkorei g. kel. egy tanítóval bíró iskolának csak külszervezetét vehettem vizsgálat alá, mivel a vizsgát már megadták volt. Az épület régi, ronda; udvara, kertje nines, butorai rosszak. Ezen iskolát a jövő őszön még szorosabb vizsgálat alá fogom venni.

Ugyanazon nap d. u. 6—7 között

22. 23. Meglátogattam a kerczi evang. két tanítóval bíró és a g. kath. egy tanítóval bíró elemi népiskolát, de csak külszervezetüket vehettem figyelemre, mert a vizsgákat már megadták s így ezeket is a jövő őszön ujabbán fogom látogatni.

(Folyt. köv.)

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

„O sztrák-magyar“ illusztráció. A napokban a fővárosban járt Fischer H. tájképlestő Bécsből, ki az ottani udvari kamarási hivatal által azzal van megbízva, hogy a magyarországi történelmi nevezetességek pontok lerajzolja s különösen tájképeket rajzoljon egy nagy illusztrált diszmunka számára, melyet a főkamara hivatal készíti kiadni. E munkában lesznek ausztriai és magyarországi tájképek a romai időkől a közép és újabb korból oly pontokról, melyek azon időkől történelmi nevezetességgel bírnak. A nemzeti muzeumban nyert tanács következtében Fischer Magyarországra nézve különösen két ponton fekteti figyelmét: az ó-budai síkságra, a hol hajdan Pamónia fővárosa fektült és Erdélyben a régi Sarmi-Segethusa vidékére, a hol ma nap Váhlhely fekszik.

Kivonat a „Budapesti hivatalos Közlöny“-ből.

Árverések. Hondel János 15800 frtra b. ingtl. jul. 27-én Brassón, Román Domokos 500 frtra b. ingtl. aug. 2-án Sz.Újvárt, Sebestyen Mihály 423 frt krra b. ingtl. jul. 9-én Lengyelfalván, Suciu Georgin 906 frtra b. ingtl. ang. 12-én Kolozsvárt árvereztetni fognak.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1880. jún. 24.

— Lapunk előfizetőit tisztelettel kérjük, hogy a közelebbi bizottsági gyűlés tárgyaiknak előkészítésére. Javaslatokat állapított meg a többiek között a Szamos vize tisztántartása érdekében korábban hozott határozott ügyében. A nézetek többsége oda hajlott, hogy miután a városközti Szamostól alig háriható el minden egészségtelen befolyás, legcélszerűbb volna vagy számos Szamosközeli kút ásása által vagy a városon fellől bevezetett tisztább víz által gondoskodni a lakosság ivóviz szükségletéről. A jogászok többsége ellenben az eredeti határozat fentartása mellett nyilatkozott. — Igen érdekes eszmecsere adott alkalmat annak a módnak megbírlása, melylyel a tanács a kezelő személyzet beállítására nyert fölhatalmazását gyakorolta. A tanács ugyanis a megerősített szabályrendeletől eltérőleg az állomásokat részint apasztotta, a fizetéseket részint emelte, részint csökkentette, szóval hatáskörén túllépett. A kérdés különben még egyszer tanácskozás alá került a szakosztályban, mintán az előadó utasított, hogy táblázatos kimutatásban tüntesse föl az eltéréseket, melyeket magának megengedhetni vélt. Megemlítjük végül a szakosztály javaslatát, melylyel ajánlja a bizottságnak, hogy csatlakozván Budapest kezdeményezéséhez, a maga részéről is feliratos intéz a képviselőházhoz a magyar képművészet nagyobb mérvű pártolása érdekében, kilitásba helyeztetvén egyszersmind az

Helyi hírek.

— Városi bizottságunk többrendbeli

szakosztálya az utóbbi napokban érdekes ülésök tartott a közelebbi bizottsági gyűlés tárgyaiknak előkészítésére. Javaslatokat állapított meg a többiek között a Szamos vize tisztántartása érdekében korábban hozott határozott ügyében. A nézetek többsége oda hajlott, hogy miután a városközti Szamostól alig háriható el minden egészségtelen befolyás, legcélszerűbb volna vagy számos Szamosközeli kút ásása által vagy a városon fellől bevezetett tisztább víz által gondoskodni a lakosság ivóviz szükségletéről. A jogászok többsége ellenben az eredeti határozat fentartása mellett nyilatkozott. — Igen érdekes eszmecsere adott alkalmat annak a módnak megbírlása, melylyel a tanács a kezelő személyzet beállítására nyert fölhatalmazását gyakorolta. A tanács ugyanis a megerősített szabályrendeletől eltérőleg az állomásokat részint apasztotta, a fizetéseket részint emelte, részint csökkentette, szóval hatáskörén túllépett. A kérdés különben még egyszer tanácskozás alá került a szakosztályban, mintán az előadó utasított, hogy táblázatos kimutatásban tüntesse föl az eltéréseket, melyeket magának megengedhetni vélt. Megemlítjük végül a szakosztály javaslatát, melylyel ajánlja a bizottságnak, hogy csatlakozván Budapest kezdeményezéséhez, a maga részéről is feliratos intéz a képviselőházhoz a magyar képművészet nagyobb mérvű pártolása érdekében, kilitásba helyeztetvén egyszersmind az

M. kir. államvasutak MENETTERVE keleti vonal.

Érvényes 1880. évi május hó 15-étől.

Nagyvárad—predeali irány.												Predeal—nagyvárad irány.											
Állomások		Gyors-vonat		Személy-vonat		Vegyes-vonat		Menetjegy-árak				Állomások		Gyors-vonat		Személy-vonat		Vegyes-vonat		Menetjegy-árak			
		2. sz.		4. sz.		42. sz.		II. oszt.		III. oszt.				1. sz.		3. sz.		63. sz.		II. oszt.		III. oszt.	
		óra	perc	óra	perc	óra	perc	frt	kr.	frt	kr.			óra	perc	óra	perc	óra	perc	frt	kr.	frt	kr.
Nagyvárad (Vendéglő)	Elind.	3	21	5	10	6	30	6	02	4	30	Predeal	Elind.	12	59	4	53			14	06	10	05
Rév	"	4	28	6	34	10	00	4	17	2	97	Brassó	"	2	14	6	13			13	04	9	32
Csúcsa (Vendéglő)	"	5	28	7	38	12	20	2	83	2	02	Földvár	"	2	42	6	52			12	17	8	70
Bánffy-Hunyad	"	6	02	8	15	2	00	1	96	1	40	Apáca	"	3	01	7	23			11	95	8	29
Egeres	"	—	—	9	00	3	20	1	11	—	79	Ágostonfalva	"	3	16	7	51			11	08	7	91
Kolozsvár (Vendéglő)	Erkez.	7	03	9	50	4	52	—	—	—	—	Homoród-Kőhalom	"	3	46	8	41			10	10	7	22
Kolozsvár	Elind.	7	13	10	14	5	20	—	—	—	—	Erked	"	—	—	9	41			9	03	6	45
Apahida	"	—	—	10	36	6	00	—	53	—	37	Héjasfalva	"	4	56	10	15			8	41	6	00
Gyéres	"	—	—	12	04	8	49	2	04	1	46	Szegesvár (Vendéglő)	Erkez.	5	09	10	32			—	—	—	—
Kocsárd (Elágazás M.-Vásárhely felé)	Erkez.	8	48	12	38	9	41	2	72	1	94	Szegesvár	Elind.	5	14	10	52	7	10	8	01	5	73
Kocsárd (Vendéglő)	Elind.	8	53	12	48	9	30	—	—	—	—	Erzsébetváros	"	5	40	11	31	8	40	7	16	5	10
Maros-Ujvár	"	—	—	12	56	9	42	2	99	2	14	Medgyes	"	6	01	12	06	9	50	6	44	4	61
Felvincz	"	—	—	1	03	10	00	2	99	2	14	Kapus (Elágazás Nagy-Szeben felé)	Erkez.	6	13	12	24	10	18	—	—	—	—
Nagy-Enyed	"	9	17	1	27	11	00	3	50	2	50	Kapus (Vendéglő)	Elind.	6	33	12	30	11	30	6	05	4	32
Tüvis (Elágazás Gyulafehérvár felé)	Erkez.	9	32	1	47	11	35	4	05	2	90	Mikeszása	"	—	—	12	49	12	11	5	66	4	04
Tüvis (Vendéglő)	Elind.	9	39	2	07	12	34	—	—	—	—	Hosszu-Aszó	"	—	—	1	05	12	35	5	66	4	04
Karácsonfalva	"	—	—	2	35	1	28	4	69	3	35	Balázsfalva	"	7	05	1	25	1	05	4	95	3	53
Balázsfalva	"	10	08	2	50	1	01	4	95	3	53	Karácsonfalva	"	—	—	1	40	1	33	4	69	3	35
Hosszu-Aszó	"	—	—	3	07	2	28	5	66	4	04	Tüvis (Elágazás Gyulafehérvár felé)	Erkez.	7	32	2	06	2	16	—	—	—	—
Mikeszása	"	—	—	3	23	2	59	5	66	4	04	Tüvis (Vendéglő)	Elind.	7	39	2	26	3	00	4	05	2	90
Kapus (Elágazás Nagy-Szeben felé)	Erkez.	10	41	3	41	3	28	6	05	4	32	Nagy-Enyed	"	7	56	2	48	3	50	3	50	2	50
Kapus (Vendéglő)	Elind.	10	48	3	51	3	52	—	—	—	—	Felvincz	"	—	—	3	10	4	30	2	99	2	14
Medgyes	"	11	02	4	11	4	37	6	44	4	61	Maros-Ujvár	"	—	—	3	17	4	41	2	99	2	14
Erzsébetváros	"	11	24	4	44	6	00	7	16	5	10	Kocsárd (Elágazás M.-Vásárhely felé)	Erkez.	8	20	3	24	4	52	—	—	—	—
Szegesvár (Vendéglő)	Erkez.	11	51	5	22	7	09	8	01	5	73	Kocsárd (Vendéglő)	Elind.	8	25	3	34	5	30	2	72	1	94
Szegesvár	Elind.	12	11	5	32	—	—	—	—	—	—	Gyéres	"	—	—	4	10	6	40	2	04	1	46
Héjasfalva	"	12	26	5	50	—	—	8	41	6	00	Apahida	"	—	—	5	38	9	00	—	53	—	37
Erked	"	—	—	6	28	—	—	9	03	6	45	Kolozsvár (Vendéglő)	Erkez.	10	11	5	59	9	36	—	—	—	—
Homoród-Kőhalom	"	1	31	7	29	—	—	10	10	7	22	Kolozsvár	Elind.	10	21	6	24	7	04	—	—	—	—
Ágostonfalva	"	2	02	8	18	—	—	11	08	7	91	Egeres	"	—	—	7	22	8	52	1	11	—	79
Apáca	"	2	22	8	51	—	—	11	95	8	29	Bánffy-Hunyad	"	11	34	8	08	10	50	1	96	1	40
Földvár	"	2	42	9	23	—	—	12	17	8	70	Csúcsa	"	12	08	8	50	12	30	2	83	2	02
Brassó	"	3	23	10	12	—	—	13	04	9	32	Rév	"	12	50	9	48	3	40	4	17	2	97
Predeal	Erkez.	4	28	11	39	—	—	14	06	10	05	Nagyvárad (Vendéglő)	Erkez.	1	45	11	00	7	02	6	02	4	30

Kapus—nagyzebeni szárnyvonal.											Tövis—gyulafehérvári szárnyvonal.																
Állomások		Vegy. von. 312. sz.		Állomások		Vegy. von. 314. sz.		Állomások		Vegy. von. 211. sz.		Állomások		Vegy. v. 213. sz.		Árak II. o. III. o. fűt./kr fűt./kr		Állomások.				Vegyes v. 211. sz.		Vegyes v. 213. sz.		Árak II. o. III. o. fűt./kr fűt./kr	
		Minden nap				Minden nap				Minden nap				Minden nap				Minden nap				Minden nap					
		óra	perc			óra	perc			óra	perc			óra	perc			óra	perc	óra	perc	óra	perc				
Kapus (Ven.) Ind.	11	10	Kapus (Ven.) Ind.	3	58	N.-Szeben (V.) Ind.	2	39	N.-Szeben (V.) Ind.	8	20	7 83	5 59	Tövis (Vend.) Ind.	1	01	6	52	Gy.-Fehérv. (V.) Ind.	1	01	6	52	4 80	3 42		
N.-Szeben (Ven.) Erk.	1	41	N.-Szeben (Ven.) Erk.	5	50	Kapus (V.) Erk.	3	11	Kapus (V.) Erk.	9	10	6 05	4 32	Gy.-Fehérv. (V.) Erk.	1	33	7	24	Tövis (Vend.) Erk.	1	33	7	24	4 05	2 90		

Kocsárd—marosvásárhelyi szárnyvonal.													Árak					
Állomások			Vegy. von. 112. sz.		Állomások.		Végyes v. 114. sz.		Állomások		Végyes v. 111. sz.		Állomások		Vegy. von. 113. sz.		H. o. III. o. II. o. III. o.	
			Minden nap óra perc				Minden nap óra perc				Minden nap óra perc				Minden nap óra perc			
Kocsárd (Ven.) Ind.	9	10	Kocsárd (V.) Ind.	8	40	M.-Vásárhely Ind.	12	06	M.-Vásárhely Ind.	12	06	5 07	3 53					
Maros-Ludas „	10	18	Maros-Ludas „	9	40	Csapó-Radnóth „	1	26	Csapó-Radnóth „	1	26	1 08	2 94					
Csapó-Radnóth „	11	13	Csapó-Radnóth „	10	37	Maros-Ludas „	2	23	Maros-Ludas „	2	23	3 46	2 49					
M.-Vásárhely Érk.	12	26	M.-Vásárhely Érk.	14	50	Kocsárd (Ven.) Érk.	3	17	Kocsárd (Ven.) Érk.	3	17	2 72	1 27					

JEGYZET: A vastagabb számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 perczig számított éjjeli időt jelentik. — Az árak Kolozsvártól vannak számítva.

Sz. 1913—1880.

Pályázati hirdetmény.

Alólírt szolgabírói járásba kebelezett Csik-Csicsó és Madéfalva társulat községekben a körjegyzői állomás évi 400 frt fizetés, természetbeni lakás és 17 frt 50 kr. irodai átalánynyal üresedésbe jövőn, annak betöltésére ezennel pályázat nyitattik.

Felhívtnak tehát mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtnak, miszerint ez iránti folyamodványaikat, keresztleveleik, eddigi szolgálatukat és feddhetlen erkölcsös előéletüket tanúsító okmányokkal, s különösen a községi jegyzői hivatal viselésére képesnek lett nyilváníttatásáról valamelyik honni törvényhatósági szakbizottságtól nyert oklevelével felszerelve e folyó évi július hó 31-éig ezen szolgabíróshoz benyújtani. (235) 1—3

A járási szolgabíróstól.

Csik-Szeredában, 1880. június hó 21-én.

Nagy József.
szolgabíró.

CIRCUS TH. SIDOLI

Nézőtér a Trencsivárban.

Szombaton, június 26-ikán 1880

ELSŐ ELŐADÁS

magasabb lovarművészetből, lóidomításból, gimnasztikából, ballet- és pantomimikából.

Kezdeteste 8 órakor.

Ünnep- és vasárnapokon két előadás 4 órakor és 8 órakor este.

Tisztelettel:

Th. Sidoli,
igazgató.

(236) 1—2

Tudomásul mészárossegédeknek.

Nagyzebeni nagy mészárszékemben székségéd alkalmazást nyerhet, ha az illető ép, egészséges testalkatu és tisztességes, becsületes magaviseletű, minthogy tőle rendes húsbecsztást és pontos, igazságos mértéket követelnek.

Az állomást elnyerő belépésekor köteles a fél havi bevétel értékét készpénzben vagy állampapírokban óvadékképpen nálam letenni.

Ezért kap az alkalmazott évenként 1500 frt fizetést és szabad szállást, akár pedig évenként 500 frt fizetést, szabad szállást és a havonként 8—10000 frtig rugó összes bevételből egy százalékot.

A marha mindenkor egy dappal az árusítás előtt vágatódik és ekként a hús kékállat állapotban lesz átadva a székségédnek.

Pályázni kívánók legkésőbb f. év július 15-ig értekezhetnek velem, mert az állomás elfoglalása f. év július utolsó napján kell hogy történjék.

Az állomás megtartása több évre is biztosítható.

Nagy-Szeben, 1880. június 22.

Glaser Lipót.

2—3

(234)

Felhívás!

A szamosvölgyi vasút kiépítése folytán létesítendő magas építmények vállalkozóknak fog kiadatni.

Ezen magas építmények állanak:

KÉT első osztályú téglafalazatu állomási épületből

HÁROM másod " " " "

EGY 20 méter hosszú fából építendő mozdonyszinből

KÉT rakodó- és raktárból.

HÁROM rakodóból.

HÁROM fedett gabonaszin.

HÁROM szabadon álló árnyékszék és

HÁROM marha rakodóból.

Ezen kőműves és ácsmunkálatokból álló vállalat szakértőknek fog kiadatni. A tervek, valamint az anyag menysége és minősége kimutatása, a szamosvölgyi vasút hivatalos helyiségében (Deésen) f. év július 1-től 10-ig megtekinthetők és ott bővebb felvilágosítások nyerhetők.

Ajánlatok f. év július 15-ig ugyanoda beadandók.

Deésen, 1880. június hó 21-én.

(233) 3—3 A „szamosvölgyi vasút” igazgatósága.

Evő-eszközök

britannia-ezüstből.

Egy birminghami angol gyár megbízása folytán bámulatos olesó britania-ezüst eszközök nagy készletben kaphatók csakis

Gutmán A-nál

Budapest, dohányutczal 3-dik szám.

A következő evőeszközök, u. m.:

- 6 darab evőkanál
- 6 " kés valódi angol aczélből,
- 6 " villa (mindegyik egy darabból),
- 6 " kávéskanál,
- 1 " levesmerő-kanál,
- 1 " tejmerő-kanál,
- 6 " ezüst tálcza.

Összesen 32 darab ezüsten 5 frt 60 krajczárjával kapható csakis Gutmán A-nál, dohányutczal 18. szám. (34) 47—52

Videki megrendelések utánvétellel pontosan eszközöltetnek.

Kapható CSIKI IMRE kereskedésében
(103) KOLOZSVÁRTT. 9—12

Nyomatott a KELETI nyomdájában Kolozsvártt.